

Filozofia

(stgr. φιλοσοφία od: stgr. φίλος – „miły, ukochany” i stgr. σοφία – „mądrość”, tłumaczone jako „umiłowanie mądrości”)

Dziedziny filozofii

- antropologia - pytanie człowieka o to kim jest,
- estetyka - o Piękno,
- etyka - o Dobro,
- logika - pytanie o samo myślenie,
- metafizyka - pytanie o Boga,
- ontologia - pytanie o świat - skąd on i dlaczego,
- teoria poznania - o Prawdę.

Epoka	Nurty
Starożytność	presokratycy, klasyczna filozofia grecka, filozofia helleńska, filozofia późnego antyku
Średniowiecze	patrystyka, scholastyka
Wczesna nowożytność	humanizm, renesans, racjonalizm, empiryzm, oświecenie
Filozofia współczesna	transcendentalizm, idealizm, pozytywizm, materializm, neokantyzm, filozofia życia, pragmatyzm, strukturalizm
Filozofia najnowsza	fenomenologia, neopozytywizm, filozofia analityczna, filozofia egzystencji, neomarksizm, poststrukturalizm, postmodernizm

W starożytnej filozofii wyróżniamy pięć okresów:
naturalistyczny, z dominacją filozofii przyrody
(Tales z Miletu, Anaksymander z Miletu, Heraklit z
Efezu, Ksenofanes) i pigatorejczykami;
humanistyczny, jako okres działalności sofistów i
Sokratesa;
okres tzw. wielkich syntez, z najwybitniejszymi
nazwiskami epoki – Platonem i Arystotelesem;
okres szkół hellenistycznych, czyli szkół stoików,
epikurejczyków, sceptyków oraz szkoły
eklektycznej;
religijny, czyli tzw. neoplatonizm.

Arché (prazasada)

- podstawa, fundament
- początek
- przyczyna
- władza

Jońska filozofia przyrody

Monizm: Tales z Miletu – woda

Heraklit – ogień

Anaksymenes – powietrze

Ksenofanes – ziemia

Pluralizm: Empedokles - żywioły

Anaksymander

Arché = apeiron

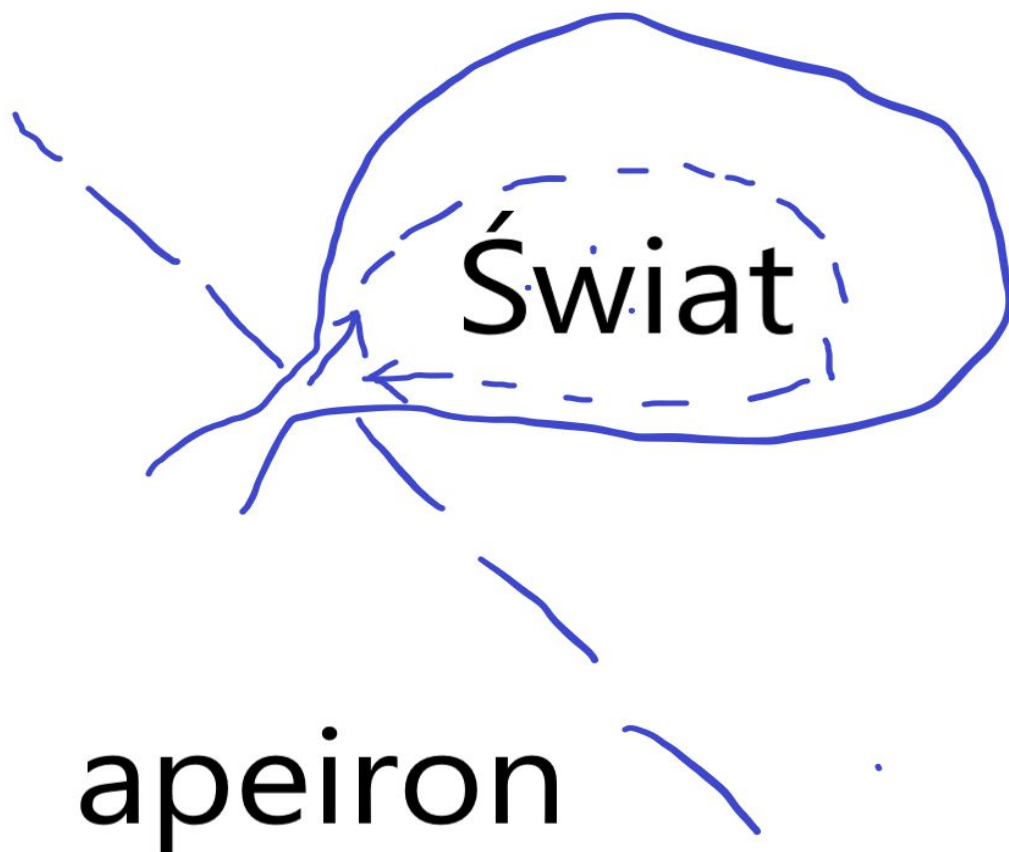
apeiron – bezkres,

nieskończoność,

nieograniczoność, nieokreśloność

Anaksymander:

*A to, co jest początkiem
istniejących rzeczy, to też z
konieczności stanie się ich zgubą.
Ponoszą bowiem nawzajem karę
sprawiedliwą za niesprawiedliwość
swoją w porządku czasu*

Arché w filozofii pitagorejczyków

Pitagorejczycy odrzucili wszystkie wcześniejsze próby definicji prazasady i uznali, że jest nią liczba, a dokładniej tzw. „jedno” zwane monadą.

Teoria (z gr. theoría – oglądanie, rozważanie) – system pojęć, definicji, aksjomatów i twierdzeń, ustalających relacje między tymi pojęciami i aksjomatami, tworzący spójny system pojęciowy, opisujący jakąś wybraną dziedzinę fizyczną lub abstrakcyjną.